

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 2. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jasiańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z dostawą pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednosp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagranicę 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

PALCIE TYLKO OBSTAŁUNKOWE

Paryskie bajeczki

Nie sądzmy, że plotka jest zjawiskiem specyficznym małościastek. Są również plotki o skali międzynarodowej. O każdej można powiedzieć, że niewiadomo kto ją spłodził, ale bardzo często widać kto ją kolportuje. Kumoszy i pewien gatunek kawiarnianych bywalców zajmują się tem zawodowo, kpiarze puszcza plotki z nudów, dla zabawy, ale publicyści i politycy używają jej świadomie dla pewnych celów.

Przed kilku dniami jakiś poszukujący sensacji reporter mażonaznej agencji „Sud-Est” wpadł na pomysł wykorzystania zamiarów rozwodowych brata króla rumuńskiego, ks. Mikołaja, dla puszczenia pogłoski o projekcie małżeństwa jego ze starszą córką Marszałka Piłsudskiego — oczywiście celem objęcia tronu królewskiego... w Polsce. Reporter był wprawdzie o tyle ostrożny, że tego projektu nie wymienił, ograniczając się tylko do otoczenia sprawy rozwodowej ks. Mikołaja i jego wyjazdu zagranicę wieloznaczając tajemniczością. Konkluzyje z tej wiadomości wyciągnął dopiero nacjonalistyczny publicysta francuski p. Bainville z „Action Française”, ogłaszając artykuł łączący małżeńskie perypetie ks. Mikołaja rumuńskiego z „restauracją” tronu królewskiego w Polsce.

Jednocześnie na procesie przywódców „Centrolewu” odczytano pismo sen. Motza znanego w Paryżu lekarza i działacza wśród kolonii polskiej, natomiast mało znanego w kraju członka „Wyzwolenia”. Pismo to najpierw świadczy o zupełnym braku orientacji autora co do nurtujących we wszystkich państwach Europy, nie wyłączając kraju, w którym zamieszkuje, nowych prądów ustrojowych i politycznych. Następnie sen. Motz opowiada o rozmowie swojej z przed kilku laty z prezesem Bloku Bezp. plk. Ślawkiem, z której wynioskował (teraz dopiero, czy już wtedy?), że celem polityki Bloku jest zaprowadzenie w Polsce monarchii. Zapytany o tę rozmowę plk. Ślawek, zaliczył wnioski sen. Motza do rzędu urojeń, na które nie potrzebuje szczegółowo odpowiadać.

Sen. Motzowi zdaleka i przez przyzmat francuskiej ignorancji obserwujemy stan rzeczy w Polsce możnaby wybaczyć tę naiwność i lekkomyślność, gdyby swoje wnioski zachował przy sobie, lub co najwyżej podzielił się nimi ze swymi przyjaciółmi w ka-wiarni. Ale dr. Motz piastuje godność senatora Rzeczypospolitej, jakkolwiek tylko formalnie, gdyż, mieszkając w Paryżu, w pracach Senatu udziału nie bierze. A wtedy już jego publiczna enuncjacja gorzej wygląda. Stanowisko senatora do czegoś przecież zobowiązuje. W pierwszym rzędzie do elementarnej znajomości stosunków w kraju oraz do oględności w ogłaszaniu urbi et orbi swoich wrażeń z przed kilku laty, w formie mogącej wywołać zupełnie opaczne o tych stosunkach pojęcie. To co może uchodzić nawet znakomitemu lekarzowi, praktykującemu w Paryżu, nie uchodzi senatorowi Rzeczypospolitej i honorowemu profesorowi Uniwersytetu Wileńskiego. Dr. Motz rozporządza zapewne inne mi licznymi honorowymi tytułami, nie wydaje się więc nam aby podpisując swoje pismo, wybrał z nich najstosowniejsze.

Cała ta monarchistyczna plotka nie warta jest właściwie, aby się nią zajmować. Jeżeli to czynimy na tem miej-

scu, to tylko dla podkreślenia pokutujących wciąż jeszcze u polskich polityków opozycyjnych metod walki politycznej, prowadzących się do dawania żeru mniej lub więcej szkodliwemu plotkarstwu o stosunkach w Polsce i zamiarach obozu w niej rządzącego.

Na terenie wewnętrznym plotka ta, mimo wszelkich usiłowań prasy opozycyjnej, powodzenia mieć nie będzie. Nasz krajowi monarchiści przesłali już swój piękny sen, którym, prócz samych siebie, nikogo zahypnotyzować, na szczęście, nie zdołali. Stanowisko obozu Marszałka Piłsudskiego w tej kwestji formułuje zwięźle „Gazeta Polska” z dn. 6 b. m. w artykule p. t. „Naftalina”. Do argumentów tam wymienionych dodać można jeszcze jeden.

W pojęciu szerokich warstw w Polsce hasło monarchji łączy się nieodmiennie z nawrotem ku reakcji społecznej.

Wytworzyli takie pojęcie sami niełiczni szermierze idei monarchistycznej u nas, wysuwając obok monarchji program powrotu do patriarchalizmu społecznego, oraz zwalczając reformy i urzędowania socjalne, stanowiące podstawę współczesnego społecznego procesu demokratyzacji społecznej. Daje to odstraszać przed smakiem tego, co by monarchja w Polsce ze sobą w tej dziedzinie przynieść mogła. Nic z tego, co stanowi istotną wartość korony brytyjskiej, natomiast spotęgowanie wszystkich narowów i przychytych, składających się w programie naszych protagonistów monarchji na całość jej obrazu i wewnętrznej treści.

W ostatnich chwilach rządów sejmowych warunki dla propagandy monarchistycznej były bardziej podatne niż kiedykolwiek. Odruch protestu przeciwko bezsilu i bezrządowi mógł się wylać nawet w najbardziej desperacką formę. Ale szermierze korony polskiej, wiążąc z nią organicznie program reakcji społecznej, stali się mimowolnymi propagatorami i obrońcami Republiki, jako ustroju gwarantującego postęp społeczny. Z chwilą zreformowania i stabilizacji jej na gruncie zasad wysuniętych przez rewolucję majową również owe pomysły monarchistyczne wraz z innymi („fasyzm”) musiały opaść, jako jeden z nieżyjących w poprzednim akcie dziejowym rekwizytów.

Wolno p. Bainville nie widzieć i nie rozumieć, że Polska nie potrzebuje dziś dokonywać gwałtownych przemian ustrojowych, ma bowiem taki ustrój, jaki jest jej potrzebny. Ale polski senator nie powinien karmić żądnej sensacji opinii bajeczkami, w które sam przez kilka lat nie wierzył, a gdyby nie owo niekończące się gaudulstwo procesowe, zapewne wogóle nie zacząłby wierzyć.

Testis.

Do zwalczania tyfusu plamistego
początek prozekt japoński KATOL, który radykalnie tepi wszy, pchły, pluskwy, prusaki, karaluchy. Tyfus przeważnie tam się rozwija, gdzie mieszkanie jest zanieczyszczone przez robactwo, a szczególnie przez wszy odzieżowe. KATOL sprzedaje się w składach aptecznych i aptekach. Przedstawiciel Katolu H. Wojtkiewicz, Wilno, Kalwaryjska 21.

Zaprzeczenie.

BUKARESZA. 7.XII. (Pat.) Prezydium rady ministrów ogłosiło komunikat, zaprzeczający pogłoskom, jakoby książę Mikołaj miał rzec się godności członka rodziny królewskiej.

Delegacja oficerów rumuńskich z pułku im. Marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA. 7.XII. (Pat.) W dn. 8 b. m. przybyła do Warszawy delegacja oficerów 16 pułku piechoty wojsk rumuńskich, którego szefem jest Marszałek Piłsudski, celem przedstawięcia się P. Marszałkowi jako szefów pułku.

Konferencja ministrów roln.

WARSZAWA. 7.XII. (Pat.) Konferencja ministrów rolnictwa, która rozpoczęła się 10 b. m. w Sofji, obradować będzie w myśl statutu bloku państw agrarnych, który obok częstszych posiedzeń t. zw. stałego komitetu studjów przewiduje doroczne zebrania ministrów rolnictwa. Na porządku dziennym figurować będzie przedewszystkiem dyskusja nad dotychczasowym bilansem prac bloku oraz ustalenie wytycznych dla jego działalności w roku 1932. Referentem tej drugiej sprawy wyznaczony został obecny przewodniczący komitetu — przedstawiciel Polski dr. Adam Rose, dyrektor departamentu w Min. Roln.

Do Sofji udał się również minister rolnictwa dr. Leon Janta-Polczyński.

Wyjazd min. Zaleskiego do Londynu.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Dziś o godz. 11 min. 55 minister Zaleski w towarzystwie dyr. Szamla-kowskiego wyjechał do Londynu.

Naczelnik Wydziału Zachodniego M. S. Z. p. Lipski, który również towarzyszy min. Zaleskiemu w tej podróży, opuścił już Warszawę i wyjechał do Londynu.

Minister Zaleski przybędzie do Londynu dnia 9 b. m. o godz. 7 wieczorem. Oprócz oficjalnych wizyt i

konferencji, przewidziane są: obiad u min. spraw zagranicznych Simona, obiad w ambasadzie polskiej i śniadanie u lorda Readinga. W piątek w godzinach południowych min. Zaleski będzie przyjęty na specjalnym posłuchaniu przez króla Jerzego V.

Z Londynu wyjedzie p. min. Zaleski w sobotę o 11 rano i przybędzie do Warszawy w niedzielę o 6 min. 35.

Wznowienie sesji zwyczajnej Sejmu.

(Telef. od własn. kor. z Warszawy)

Dnia 10 b. m. wznowiona zostanie zwyczajna sesja budżetowa Sejmu. O godzinie 10-ej rano odbędzie się pierwsze posiedzenie komisji budżetowej, na którym rozpoczęte zostaną prace nad preliminarzem budżetowym na rok 1932-33.

Na godz. 4 po południu wyznaczono zostało plenum Sejmu. Porządek dzienny posiedzenia plenarnego przewiduje poddanie pod obrady 5 nowych projektów, w tem dwie sprawy, należy przypuszczać, wywołają dłuż-

szą dyskusję, albowiem dotyczą zagadnienia bezrobocia. Są to wnioski klubu P. P. S. w sprawie zmiany ustawy o czasie pracy w przemyśle handlu oraz projektu ustawy tymczasowej dla walki ze skutkami kryzysu gospodarczego.

Poza tem nastąpi na tem posiedzeniu szereg pierwszych czytań różnych ustaw, m. in. projektu ustawy o zgrupowaniach i kredytów na pomoc bezrobotnym.

Sukcesy hitlerowców.

BERLIN. 7.XII. (Pat.) Podczas wczorajszych wyborów w Wirtembergji ogłoszone zostały tylko wyniki ze Stuttgartu. Hitlerowcy uzyskali 44.599 głosów (w ostatnich wyborach do Re-

ichstagu otrzymali oni 22.987). Grupa połączonych stronnictw mieszczańskich i inne partje, jak centum i socjal-demokraci, poniosły straty.

Niemiecka partja ludowa zapowiada bezwzględna opozycję.

BERLIN. 7.XII. (Pat.) Zarząd niemieckiej partji ludowej przyjął wczoraj 330 głosami przeciwko 14 rezolucję, zapowiadającą bezwzględną opozycję frakcji parlamentarnej wobec

rządu Rzeszy i rządu pruskiego. Uchwala domaga się, ażeby Niemcy w rokowaniach swych wysunęli pierwszeństwo niemieckich długów prywatnych przed odszkodowaniami.

Narodowi - socjaliści grożą.

BERLIN 7.XII. Pat. — Biuro Conti donosi: Posel narodowo-socjalistyczny Strasser oświadczył, że Fracja może narazić się na

poważne ryzyko, jeśliby chelała ponownie wkroczyć na ten terytorium niemieckie.

Stahlhelm wystąpi z własnymi żądaniami.

BERLIN 7.XII. Pat. — Przywódca organizacji Stahlhelmu Seldte, przemawiając na zgromadzeniu w Bielefeld oświadczył, że Stahlhelm jako połączony związek pogoto-

wia zbrojnego wystąpi w czasie wyborów do sejmiku pruskiego oraz wyborów prezydenta Rzeszy z własnymi żądaniami.

Rozdwojenie w Komitecie rzeczoznawców w sprawie odszkodowań niemieckich.

BAZYLEA. 7.XII. (Pat.) Zebranie komitetu doradczego rzeczoznawców będzie się odbywało w ramach planu Younga. Istnieje jednak różnica pomiędzy punktem widzenia niemieckim i francuskim w sprawie mandatu tego komitetu. Fracja dąży do ograniczenia działalności wzmiankowanego komitetu do rozważania raty nieuwarunkowanej, Niemcy natomiast myślą o całokształcie planu i poza tem wiążą zagadnienie odszkodowań ze sprawą

długów prywatnych. Dlatego też przed stawieniem interesów francuskim w komitecie doradczym będzie musiał bronić tezy, w/g której transza nieuwarunkowana jest sprawą nienaruszalną. Fracja nie kwestjonuje długów prywatnych, jednakże ich zbadanie powierza specjalnemu komitetowi bankierów w Berlinie, pozostawiając uregulowanie sprawy z dłużnikami prywatnymi wierzycielom.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

podaje do wiadomości, że

od poniedziałku dnia 7 grudnia 1931 r.

wszystkie biura i kasy Banku,

znajdujące się dotąd przy ul. Królewskiej 5, Krakowskie Przedmieście 32 i Siennej 17,

są przeniesione do nowego własnego gmachu

w WARSZAWIE, ALEJA JEROZOLIMSKA Nr. 1

Adres telegraficzny: Krajobank — Warszawa
Połączenia telefoniczne przez Centralę
Nr. 8-02-60

DRUSKIENIKI

SEZON ZIMOWY 15.XII.31. — 15.II.32.

**KAPIELE SOLANKOWE
KWASOWĘGLOWE
TLENOWE**

ŁAZIENKI I ODPOCZYWALNIE
przystosowane do użytku zimowego.

DOSTARCZANIE OKŁADÓW BOROWINOWYCH DO PENSJONATÓW.

LAMPA KWARCOWA.

DOSKONAŁE WARUNKI DO WYPOCZYNKU I SPORTÓW ZIMOWYCH.

ŚLIZGAWKA. — TOR SANECZKOWY.
TERENY NARCIARSKIE. — ROZRYWKI.

Kasyno Zdrojowe czynne cały rok. Mieszkanie z całkowitem utrzymaniem, opalem i światłem — 6 zł. od osoby dziennie. Pensjonaty od 5—6 zł. dziennie. Dojazd ze stacji autobusami.

Wszelkich informacji udziela Komisja Zdrojowa w Druskenikach.

8299

Znowu mocna zapowiedź.

WIEDEN. 7.XII. (Pat.) Z Klagerdorf donoszą, że wczoraj odbyło się tam zgromadzenie Heimwehry, na którym przemawiał książę Stahrem-

berg, Heimwehra — oświadczył m. in. mówca — uczyni wszystko, aby już w najbliższych tygodniach doprowadzić do dyktatury.

Konflikt mandżurski w Lidze Narodów.

Tylko zastrzeżenie...

TOKJO. 7.XII. (Pat.) Agencja Reutersa dowiaduje się z miarodajnego źródła, że rząd japoński skłonny jest przyjąć propozycję Ligi Narodów. Japonia zgłosi oddzielnie zastrzeżenie, dotyczące jej prawa występowania przeciwko bandytom i innym niepo-

żądanym jednostkom pod warunkiem, że niedopuszczalne będzie w tej sprawie inne zastrzeżenie, któreby anulowało zastrzeżenie Japonji. Rząd postanowił również przyjąć zaproponowaną przez Iti formułę, dotyczącą pełnomocnictw komisji ankietowej.

Chiny też czynią zastrzeżenia.

NANKIN 7.XII. Pat. — Rząd narodowy przesłał delegatowi swemu w Paryżu Sze instrukcję, polegającą na tem, że poleca mu

się poczynienie pewnych zastrzeżeń w sprawie projektu rezolucji Rady Ligi Narodów, dotyczącego Mandżurji.

Centrolew przed sądem.

(Telef. od własn. kor. z Warszawy).

Dziś w dalszym ciągu procesu przeciwko przywódcom Centrolewu, po rozpoczęciu rozprawy przewodniczący zapytał strony czy zgłaszają jakieś wnioski w sprawie dowodów rzeczowych. Prokurator Grabowski oświadczył, że żadnych wniosków nie zgłasza. Obrona natomiast zgłasza wniosek o wyłączeniu szeregu dokumentów znajdujących się wśród dowodów rzeczowych, przyczem wniosek swój popiera długimi wywodami prawniczymi.

Po długiej naradzie Sąd częściowo przy-

chylił się do wniosków obrony, zwłaszcza tych, które dotyczyły kart informacyjnych wywiadowców. Jednocześnie zdecydował dołączyć akta sprawy zamachu na życie Marszałka Piłsudskiego oraz zajęcia w dn. 14 września.

We wczorajszym posiedzeniu Sądu wziął również udział obrońca osk. Liebermana adw. Śmiarowski, który z powodu choroby nie brał dotychczas udziału w toczącej się rozprawie.

firm T. Wa-
W. Judelson i Z. Wa-
serman (Jatkowa 4) oraz
S. Szer (W. Stefanańska 6)
wzywają się do przyłączenia
się do postępowania upadłościowego wdrożone-
go przeciwko wyżej-
wspomnianym firmom.
Zgłosić się pod adresem
Płazkier (Jagiellońska 5
m. 10).

Zakład Krawiecki
A. Kalczyk
Tatarska 3, m. 28.
Wykonanie solidnie.
Ceny dostępne. 8448

spólnika lub spółniczek
znających się na kuchni
do Baru ul. Skopówka 6-

OKAZYJNIE
z powodu zreduko-
wania sprzedam tania-
jadalnie, gabinet me-
ski klubowy i wiele
innych rzeczy.
Wiadomości: Hartwig
ul. Wielka Stefanańska
dom przewozyowy od
g. 10—12 i od 3—5.
8471